

Νέστορας Μάτσας - Τρεις άπλές ανθρώπινες μαρτυρίες για τόν κυρ-
Άλέξανδρο σέ αυθεντική καταγραφή

Πηγή: τó βιβλίó τού Νέστορα Μάτσα, *Άν δεις τόν κυρ-Άλέξανδρο
(Η άλλη βιογραφία τού Παπαδιαμάντη)*, έκδ. Έλευθερουδάκη, Αθήνα 2000,
σσ. 168

Άπό εκείνους πού ή τόν πρόλαβαν ή έζησαν τόν άπόηχό του, - όσον άκόμη
ύπήρχε άπόηχος. Άπό ένα Σκιαθίτη έρευνητή, τó Γιάννη Γαρυφάλλου, πού
πολύ άγάπησε καί μελέτησε τó έργο τού μεγάλου συντοπίτη του. Είται άπό
δική του καταγραφή καί παρουσιάζονται αυτούσιες. Στη γλώσσα καί τή
γραφή τους. Ένα μικρό επίμετρο άπό τó νησί του καί τούς ανθρώπους του.

A

«Μιά Κυριακή πρωί ó κυρ-Άλέξανδρος πήγαινε στήν έκκλησία. Έκει πού
πήγαινε βρήκε τó γερο-Άγάλλο στό δρόμο. Ό γερο-Άγάλλος άφού τόν
καλημέρισε τού είπε:

- Που πās Άλέξανδρε;
- Δέν ξέρεις πού πηγαίνω; Σήμερα δέν γιορτάζει ή έκκλησία μας;
- Δέν άφήν'ς λέου έγώ τ'ν άκκλησά καί νά πιάσεις τó τσαπί νά δουλέψεις,
πού 'χ'ς αδελφάδες νά ζήσεις; Του είπε θυμωμένος.

Ό κυρ-Άλέξανδρος με ήρεμία τού άπάντησε τότε:

- Οί αδερφάδες μου θα ζήσουν με τὰ γραπτά μου, καί σὺ θα άπομείνεις με
τó τσαπί.»

(Διήγησις Άρετῶς Σαρρηῆ-Γαρυφάλλου, έτῶν 91)

B

«... Έγώ τόν Άλέξανδρο δέν τότε πρόλαβα. Ό,τι έμαθα τó έμαθα άπ' τις
αδελφάδες τ', γι' αυτόν. Μου είχε πεί ή αδελφή τ', ή Ούρανίτσα, ότι μιá
μέρα πήγε ό Παπαδιουμάντ'ς σ'ν' άκκλησιά. Άφού μπήκε, άπ' τόν
γυναικωνίτη τότε ξόμπλιαζαν τρεις γ'ναίκες, κουτσομπόλες. Άκουσε ό
Άλέξανδρος.

- Κοιτάξτε τόν κατσάφ'!
- Ου γλυτσάρ'ς δέν σκ'ών' τού παλτό τ' άλλ' βρωμα.

Οὐ Παπαδιουμάντ'ς ἔδεν μίλ'σι. Πιάνι τοῦ παπαῦ καὶ τοῦ εἶπε γι' αὐτὸ καὶ ὅτι θάλα ἄλλαζε ἀκκλησιὰ γιὰ τὸ κουτσομπουλιό.

Ποῦ θὰ πᾶς μὲ τοὺς Λιμνιώτες Ἀλέξανδρε; τότε παρακάλαγε ὁ παπάς. Ὅμως ὁ Παπαδιαμάντ'ς πῆγε στὴν ἀπάν' ἀκκλησιὰ. Οἱ Λιμνιώτες τότε καλοδεχτήκανε, τοὺς ἀγάπσι καὶ τὸν ἀγαπήσανε. Ἔτσι ὁ Ἀλέξανδρος ἔδωσε ἐντολὴ τὰ ὅσα τ' νὰ τὰ ἔβαζαν στὴν πάνω-ἐκκλησιὰ.»

(Διήγησις Μαριγῶς Σαρρῆ, ἐτῶν 82, καταγραφὴ Καλοκαίρι 1991)

Γ

Ἐπιγραμματικὴ διήγησις γιὰ τὸν κυρ-Ἀλέξανδρο

«Ὅντις πέθανε ὁ Ἀλ. Παπαδιουμάντ'ς. Ἡ ἀδελφή τ', ἡ Οὐρανία, τοῦ ἔπει γιὰ μοιρολό(γ):

Νὰ σὲ ἔπαινέσω ἢ θελα μὰ σὺ ἔσαι παινεμένος,
στοῦ βασιλιᾶ τὴν κάμαρη εἶσαι ζωγραφισμένος.»

(Διήγησις Ἀρετῶς Σαρρῆ-Γαρυφάλλου)